

Llibre d'Actes

Book of Abstracts

VII Congrés Català de Comptabilitat i Direcció

Barcelona, 8 i 9 de juny de 2017

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

**15
ANYS**
(2002-2017)

APC

Agrupació de
Professors de
Comptabilitat i
Control

IESE
Business School
University of Navarra

Llibre d'actes

VII Congrés Català de Comptabilitat i Direcció

ACCID

IESE Business School

Barcelona, 8 i 9 de juny de 2017

1a Edició © 2017 OmniaScience (Omnia Publisher SL)

www.omniascience.com

DOI: <https://doi.org/10.3926/accid17>

ISBN: 978-84-944673-9-4

Disseny de coberta: OmniaScience

Presentació

El Congrés Català de Comptabilitat i Direcció s'ha convertit en un punt de trobada que reuneix, cada dos anys, a un miler de professionals de la comptabilitat i la direcció d'empreses de Catalunya.

L'ACCID, ha organitzat el Setè Congrés Català de Comptabilitat i Direcció, que ha tingut lloc els dies 8 i 9 de juny de 2017 a l'IESE Business School. Les conferències i les sessions de treball simultànies s'han centrat en els temes més actuals i importants que afecten a la comptabilitat i el control de la gestió empresarial.

A més, ha inclòs la trobada anual de l'Agrupació de Professors de Comptabilitat i Control. Igual que en les edicions anteriors, l'edició ha estat del màxim interès per als professionals, acadèmics i estudiants.

Gràcies a l'acord de col·laboració entre OmniaScience i l'ACCID, referent al VII Congrés Català de Comptabilitat i Direcció, s'editarà un número especial de la revista Intangible Capital, en la que es publicaran els articles acadèmics presentats durant el congrés i que siguin acceptats pel procés de revisió de la pròpia revista. Altres articles es publicaran a la Revista de

Comptabilitat i Direcció i a l'European Accounting and Management Review.

Voldria dedicar un últim agraïment especial a l'IESE Business School, per acollir l'ACCID i per cedir-nos les seves instal·lacions així com posar a disposició els seus recursos tècnics i personals, per tal de garantir el bon funcionament.

Oriol Amat

President de l'ACCID

Comitè Organitzador

Antoni Abad	CECOT
Fina Alemany	Associació de Professors de Comptabilitat i Control
Jordi Altayó	Col·legi Oficial de Gestors Administratius de Catalunya
Jordi Bech	Horwath PLM Auditors
Helena Benito	Universitat de Girona
Juan Carlos Berrocal	Asociación Profesional de Expertos Contables y Tributarios de España
Josep Bisbe	ESADE Business School
Lluís Calaf	Asociación Española de Financieros de Empresa
Xavier Cardona	Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya
Aurelio Corella	Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers de l'Administració Local
Natalia Cugueró	IESE Business School
Axel Ehberger	International Controller Verein
Albert Fernández	IESE Business School
Antoni Gómez	Auren Consultors
Francesc Gómez	Universitat Autònoma de Barcelona
Teresa Gómez	Wolters Kluwer
José A. González	Deloitte
Lluís Guerra	Auditia
Salvador Guillermo	Foment Nacional del Treball
Estefano Llonch	Mazars Auditors

Jordi Martí	Associació de Comptables del Principat d'Andorra
Lourdes Melero	Associació Professional de Tècnics Tributaris de Catalunya i Balears
Jaume Mariné	Codorniu
Miquel Miró	Miguel Torres
Joaquim Montsant	CESCE
Maurici Olivé	Col·legi d'Economistes de Catalunya
Ester Oliveras	Universitat Pompeu Fabra
Xavier Palos	Fundació Roca i Galès
Elena Puerto	EAE Business School
Carlos Puig de Travé	Col·legi d'Economistes de Catalunya
Montserrat Ramírez	Caixa d'Enginyers
Simó Rodríguez	Grupo Financiero Riva y García
Ramon Saladrígues	Universitat de Lleida
David Sardà	BDO Abogados
Ramon Soldevila	Universitat Abat Oliba CEU
Xavier Subirats	Col·legi d'Economistes de Catalunya
Irene Trullàs	OmniaScience
Glòria Torres	Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció
Joan Valls	Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Sabadell
Guillermo Vidal	Cuatrecasas
Núria Villaescusa	IESE Business School

Comitè Científic

Josep M. Argilés	Universitat de Barcelona
Núria Arimany	Universitat de Vic
Llorenç Bagur	UPF-Barcelona School of Management
Ramon Bastida	Universitat Internacional de Catalunya
Pere Brachfield	EAE Business School
Marian Buil	ESCSE-Tecnocampus-UPF
Jordi Calabuig	Fundació d'Estudis Superiors d'Olot
Fernando Campa-Planas	Universitat Rovira i Virgili
Jordi Carenys	EADA Business School
Montserrat Casanovas	Col·legi d'Economistes de Catalunya
Jordi Conca	Fundació Universitària del Bages
Natalia Cugueró	IESE Business School
Francesc Gómez	UAB Sabadell
Xavier Osés	Agrupació de Professors de Comptabilitat i Control ACCID
Dolors Plana	Universitat Oberta de Catalunya
Diego Prior	Universitat Autònoma de Barcelona
Joaquim Rabaseda	Agrupació de Professors de Comptabilitat i Control ACCID
Mercè Roca	ESCI
Josep M. Rosanas	IESE Business School
Manel Salas	Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

M. Victòria Sánchez	Universitat Rovira i Virgili
Pep Simó	Universitat Politècnica de Catalunya
Josep Viñas	Universitat de Girona
Volker Zeng	International Controller Verein

Comitè Executiu

Natàlia Cugueró	IESE
Albert Fernández	IESE
Ana Quesada	ACCID
Josep M. Rosanas	IESE
Núria Villaescusa	IESE

Abstract Index

Sessions de treball simultànies I 17

- Impacte dels Canvis en el Sistema Financer i Comptable en les Empreses
- Impacte de la Digitalització de la Informació en la Professió Comptable
- Com Evitar els Conflictes Client-Proveïdor en els Projectes Tecnològics
- Implicacions Comptables i Econòmiques de les Principals Modificacions Tributàries del RD Llei 3/2016 en les Empreses

Sessions de treball simultànies II 21

- La Informació Financera a les Entitats no Lucratives: Novetats en la Normativa Comptable i Tècniques d'Àlisi
- Taller ICV (1ra part): Reporting One Page Only - Case Study
- La Fiscalitat dels Capitals no Declarats a l'Exterior
- Identificación, Determinación y Valoración de las Limitaciones al Acceso a las Fuentes Financieras en la Empresa y su Solución
- Concurs Extraordinari Central de Casos Pràctics per a Docents

Sessions de treball simultànies III 25

- Comptabilitat Internacional: Diferències Actuals entre PGC, NIIF i US GAAP
- Noves Tendències en Controlling i Reporting Financer
- Operacions Societàries. Aspectes Mercantils, Comptables i Fiscals
- Integrated Reporting
- La Transparència en la Informació Financera en els Ens Locals
- Taller ICV (2na part): Reporting One Page Only - Case Study (group debate)

Taller de comunicacions I

29

- Relationship between Competitiveness and Operational and Financial Performance of Firms: An Exploratory Study on the European Brewing Industry
- Variabls Influents en la Rendibilitat de les Empreses Hospitalàries
- Ventajas y Aportaciones en la Implementación del Cuadro de Mando Integral
- A Mensuração Dos Ativos Fixos Tangíveis: Estudo Comparativo do Normativo Contabilístico Público Português e Espanhol
- The Sixth Merger Wave and Wealth Effects of M&A Announcements: An Analysis of Large European Bidding Companies
- La Trajectòria del Model de Costos ABC: Un Camí de Llums i Ombres

Taller de comunicacions II

43

- Materiality in Sustainability Reporting: Multiple Standards and Looking for Common Principles and Measurement: The Case of the Seven Biggest Groups in Spain
- Identificació dels Factors Clau d'Èxit en el Sector Hotelier
- Online Disclosure of Intellectual Capital: An Analysis of the Iberian Banks
- Análisis Comparativo de Centrales de Compras Cooperativas: Problemas y Soluciones
- The Predictability of Financial, Accounting-based, and Industrial Factors on the Success of Newly Incorporated Spanish Firms
- Human Resource Management Outsourcing in Spanish firms: Evolution over Time and Implication for Devolution
- Integración Vertical y Cadena Agroalimentaria. Prácticas Comerciales en la Cadena Alimentaria

Taller de comunicacions III

59

- Responsabilitat Social com a Sistema de Gestió
- Sustainability Values for Business: A Perspective of Value Alignment in a Supplier-Client Relationship for Case Aqualogy
- Proposal to Implement the Balanced Scorecard in a Nonprofit Organization
- Ampliación de la Metodología Actual para el Estudio de la Tensión de Tesorería a Corto de un Sector
- Empresas de Economía Social en Época de Crisis: Emprendimiento y Supervivencia. El Caso de Barcelona
- European Macroeconomic Imbalances at a Sectorial Level: Evidence from German and Spanish Food Industry

Taller de comunicacions IV

73

- Utilidad de los Modelos Z Scoring en la Detección Anticipada de Problemas Financieros en Empresas Españolas en Concurso de Acreedores
- La Transparència Financera de les Universitats Privades Catalanes: Un Estudi Preliminar
- Corporate Governance in FinTech Companies in The United Kingdom: An Exploratory Analysis for e-Disclosure
- Determinants for Provision Recognition: A Comparison between Portugal and Brazil
- La Planificació i l'Ús d'Indicadors de Gestió en el Sector Hoteler a Catalunya

Autors

85

TREBALLS PRESENTATS AL

VII CONGRÉS CATALÀ DE
COMPTABILITAT I DIRECCIÓ

Sessions de treball simultànies I

Impacte dels Canvis en el Sistema Financer i Comptable en les Empreses

Presidenta: Montserrat Casanovas (CEC)

Coordinadora: Maria Josep Arasa (CCJCC)

Ponents: Teresa Monllau (UPF) i Martí Pachamé (EAE/CFM Consulting)

Impacte de la Digitalització de la Informació en la Professi3 Comptable

President i coordinador: Antonio Delgado (RECC)

Ponents: Xavier Subirats (RECC) i Francisco Gracia (REC)

Com Evitar els Conflictes Client-Proveïdor en els Projectes Tecnol3gics

President: Josep M. Gallart (CEC)

Coordinador: Marco Peña (EADA)

Ponents: Eduard Elías (COEIC) i Jer3nimo Sencianes (Wolters Kluwer)

Implicacions Comptables i Econòmiques de les Principals Modificacions Tributàries del RD Llei 3/2016 en les Empreses

President i coordinador: Santiago Doce (Deloitte)

Ponents: Josep Torras (Deloitte) i Josep Maria Garcia (SABA)

Sessions de treball simultànies II

La Informació Financera a les Entitats no Lucratives: Novetats en la Normativa Comptable i Tècniques d'Ànlisi

President: Xavier Palos (Fundació Roca i Galès)

Coordinador: Joan Miró (CCJCC)

Ponents: Maria Eugènia Bailach (Auren), Montserrat Sagarra (CEC), Ramon Bastida (UIC/UPF) i Paula Santarén (ACCIÓ)

Taller ICV (1ra part): Reporting One Page Only - Case Study

President i coordinador: Axel Ehberger (Internationaler Controller Verein)

Ponent: Herwig R. Friedag (ICV International Working Group)

La Fiscalitat dels Capitals no Declarats a l'Exterior

Presidenta i coordinadora: Carme Dalmau (COGAC)

Ponents: Jordi Altayó i Lluís M. Alonso (COGAC)

Identificación, Determinación y Valoración de las Limitaciones al Acceso a las Fuentes Financieras en la Empresa y su Solución

President i coordinador: Juan Carlos Berrocal (AECE)

Ponents: Juan Carlos Berrocal (AECE), Marta Diez-Rábago (AECE) i Julio Bonmatí (AECE)

Concurs Extraordinari Central de Casos Pràctics per a Docents

President i coordinador: Xavier Osés (APC)

Tribunal Premi: Quico Marín (UPF) i Núria Villaescusa (IESE)

Casos presentats:

- *Appraisal Methods in Auditing and Critical Accounting: Managerial Decision Making Process beyond Following the Book.* Ane-Elixabete Ripoll-Zarraga, UAB.
- *Anàlisi Estratègica de Vueling Airlines: Disseny del seu Mapa Estratègic i dels Indicadors Clau per a la Presa de Decisions.* Nicole Kalemba i Fernando Campa-Planas, URV.
- *Segre Catering SA. La Creación y la Expansión de la Empresa.* Joan Maria Amat, UPF-Barcelona School of Management

Sessions de treball simultànies III

Comptabilitat Internacional: Diferències Actuals entre PGC, NIIF i US GAAP

Presidenta: Magda Solà (CEC)

Coordinador: Martí García (CEC)

Ponents: Josep Lluís Boned (UPF), Jordi Perramon (UPF), Andreu Graupera (Olympus Iberia), Elias Maraver i Pilar Cruz (Henkel Iberica)

Noves Tendències en Controlling i Reporting Financer

Presidenta i coordinadora: Dolors Celma (Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme)

Ponents: Xavier Subirats (RECC), Josep M. Rosanas (IESE) i Natàlia Cugueró (UOC)

Operacions Societàries. Aspectes Mercantils, Comptables i Fiscals

President i coordinador: Joan Cortecans (APttCB)

Ponents: Carmen Romero (primer@lectura) i Núria Nolla (Despatx Ramos y Arroyo)

Integrated Reporting

President i coordinador: Josep M. Viedma (CEC/ACCID)

Ponents: Luis Guerra (REA+REGA Auditores/Auditia), Silvia Agulló (Grupo DKV), Alicia Bové (DKV Seguros) i Marga de Roselló (PwC)

La Transparència en la Informació Financera en els Ens Locals

President: Aurelio Corella (Aj. Santa Coloma de Gramanet/CSITAL)

Coordinador: Francesc Aragón (Aj. Granollers/CSITAL)

Ponents: Cèlia Argilés (CC Segrià/CSITAL) i Anna Macià (Aj. Palamós/CSITAL)

Taller ICV (2na part): Reporting One Page Only - Case Study (group debate)

President i coordinador: Axel Ehberger (Internationaler Controller Verein)

Ponent: Herwig R. Friedag (ICV International Working Group)

Taller de comunicacions I

Presidenta i coordinadora: M. Àngels Farreras (APC/UdG)

Relationship between Competitiveness and Operational and Financial Performance of Firms: An Exploratory Study on the European Brewing Industry

Claudio Zanotti

Universitat Pompeu Fabra

Fabiola Reyes

Universitat Pompeu Fabra

Brian Fernandez

Universitat Pompeu Fabra

Abstract

Purpose: The purpose of this paper is to provide the underlying constructs that connect the operational and financial performance of firms with the competitive environment surrounding the brewing industry in Europe.

Design/methodology/approach: The selected method of study is exploratory and confirmatory factor analysis, and subsequently applying structural equations modelling. We have sampled 214 brewing companies distributed in over 12 European economies.

Findings: The study provides a comparison between different antecedent studies, including contextual contrast in both an industry and a methodologic perspective. The study shows that the competitive construct of the industry is significantly related with the financial performance of firms, however, not necessarily to the operational results. Additionally, the operational structure of the firm does not

necessarily provide significant relationship to the firms' financial results.

Research limitations/implications: The research is segmented within the European brewing industry, hence we find potential geographic delimitations in terms of the conclusions of this paper.

Originality/value: Significant relationships between competitive variables and financial performance in the brewing industry remains evasive in research thus far. Additionally, sustained in the potential the brewing industry represents within Europe, it is significant to identify these relationships for readers on both an academic and industrial background.

Keywords: Firm performance, financial performance, operational performance, competitiveness, brewing industry.

Variables Influent en la Rendibilitat de les Empreses Hospitalàries

Judit Creixans-Tenas

Universitat de Vic

Núria Arimany-Serrat

Universitat de Vic

Abstract

Objecte: L'estudi pretén posar en evidència la salut econòmica financera de les empreses hospitalàries espanyoles en el període 2008-2015 i quines són les variables que expliquen la seva rendibilitat econòmica per a la supervivència i oportú rendiment dels seus actius en un període de revolució tecnològica i austeritat.

Disseny/metodologia: La metodologia de l'estudi s'ha portat a terme mitjançant l'anàlisi econòmica i financera de les empreses de la mostra objecte d'estudi en el període 2008-2015, amb una anàlisi a curt i llarg termini, junt amb l'anàlisi econòmica, patrimonial i de tresoreria. Per afegir valor a la investigació s'ha explicat la rendibilitat econòmica de les empreses hospitalàries amb les variables independents: solvència a curt termini, endeutament, dimensió empresarial, forma jurídica, PIB per càpita, densitat de població i indicadors de Responsabilitat Social Corporativa.

Aportacions i resultats: La salut econòmica financera de les empreses hospitalàries en el període analitzat és d'una acceptable liquiditat i endeutament, que influeix notablement en la seva rendibilitat econòmica; amb una bona gestió financera i de despeses, encara que els cal millorar la gestió dels actius.

Limitacions: No s'ha pogut disposar de les dades de l'exercici 2016, ja que no estaven disponibles en la base de dades utilitzada (SABI) per valorar els canvis de tendència que es van produint en l'àmbit sanitari arran de la revolució tecnològica i les polítiques econòmiques que l'afecten.

Implicacions pràctiques: El sector sanitari és un dels pilars en què es fonamenta la societat, de manera que conèixer el detall de la informació econòmica financera permet prendre decisions rellevants, tant en l'àmbit hospitalari, com en les polítiques econòmiques del governs.

Implicacions socials: Aquest estudi permet evidenciar els indicadors financers rellevants que han de controlar les empreses sanitàries per a la seva supervivència i correcte servei a la societat en general. La investigació també identifica variables no financers que contribueixen a millorar la rendibilitat econòmica de les empreses hospitalàries amb bona repercussió per a la societat.

Valor afegit: Indicar mesures financeres i no financeres per a millorar la rendibilitat de les empreses hospitalàries en un moment d'innovació tecnològica i austeritat.

Keywords: Anàlisi econòmica financera, empreses hospitalàries, rendibilitat econòmica, sector sanitari, liquiditat, endeutament.

Ventajas y Aportaciones en la Implementación del Cuadro de Mando Integral

Patrícia Rodrigues Quesado

Instituto Politécnico do Cávado e do Ave

Beatriz Aibar Guzmán

Universidad de Santiago de Compostela

Lúcia Lima Rodrigues

Universidade do Minho

Abstract

Objeto: Este artículo tiene como objetivo identificar y analizar un conjunto de ventajas y aportaciones derivadas de la implementación del Cuadro de Mando Integral (CMI).

Diseño/metodología: Para contestar a la cuestión de investigación planteada, hemos realizado una investigación cualitativa a partir de la realización de una revisión exclusivamente bibliográfica de trabajos, teóricos/conceptuales y empíricos, realizados anteriormente sobre el asunto (revisión sistemática de la literatura).

Aportaciones y resultados: Los resultados obtenidos indican que el CMI es más que un mero sistema de evaluación del desempeño, para constituirse en una verdadera herramienta de gestión estratégica capaz de clarificar y traducir la misión y estrategia organizacional, hacer posible la comunicación y el alineamiento estratégico, así como el aprendizaje organizacional.

Valor añadido: El estudio presenta una contribución para el estado actual del conocimiento, ya que la identificación de las ventajas y

aportaciones en la introducción e implementación del CMI podrá facilitar su adopción y desarrollo en las organizaciones que pretenden implementar dicha herramienta. Además, se suministra una base teórica para pesquisas subsecuentes, evidenciando la amplitud de la pesquisa sobre el tópico estudiado.

Keywords: Cuadro de mando integral, contabilidad y control de gestión, ventajas.

A Mensura o Dos Ativos Fixos Tang veis: Estudo Comparativo do Normativo Contabil stico Público Português e Espanhol

Susana Catarino Rua

Instituto Politécnico do Cávado e do Ave

Abstract

Objeto: Em resultado da necessidade de ado o das *International Public Sector Accounting Standards* (IPSAS), foi aprovado, em Portugal, o Sistema de Normaliza o Contabilística para as Administra oes Públicas (SNC-AP, 2015), e em Espanha, o *Plan General de Contabilidad Publica* (PGCP, 2010), que trouxeram diversas altera oes face   anterior legisla o, nomeadamente quanto   mensura o dos ativos fixos tangíveis (AFT). Assim, este trabalho tem por objetivos efetuar um estudo comparativo do definido no normativo contabilístico público português (SNC-AP, 2015) e espanhol (PGCP, 2010), quanto aos critérios a aplicar na mensura o dos AFT.

Metodologia: Na elabora o deste trabalho foi adotada uma metodologia qualitativa baseada num estudo comparativo do normativo contabilístico público português (SNC-AP, 2015) e espanhol (PGCP, 2010), quanto   mensura o dos AFT.

Resultados: Este estudo permite concluir que o SNC-AP bem como o PGCP são convergentes, de um modo geral, quanto   mensura o dos AFT. Verifica-se que o novo normativo português (SNC-AP) evidencia um avanço face   anterior legisla o contabilística pública, introduzindo-se o justo valor como critério de mensura o explicitamente definido. Todavia, tanto no diploma português como no espanhol, o justo valor apenas   referido na

mensura o inicial como aplicável em situa oes particulares; e, na mensura o subsequente,   visto como um tratamento alternativo (ou especial, como o refere o PGCP) ao modelo do custo. Concluímos ainda que, neste aspeto, existe uma diferença notória entre o SNC-AP e o PGCP face às IPSAS, na medida em que estas últimas apresentam, na mensura o subsequente dos AFT, o modelo do custo ao mesmo nível do modelo da revaloriza o (justo valor), enquanto modelos opcionais. Assim, apesar de se ter introduzido mais abertamente, nos atuais normativos portugueses e espanhóis, o justo valor como critério de mensura o, ainda assim existem alguns limites na sua aplica o, comparativamente com o exposto nas IPSAS.

Valor acrescentado: Consideramos que este trabalho   um tema original e atual, que tem por base um diploma recente (SNC-AP) e que, por essa razão, ainda não foi muito abordado no âmbito da investiga o científica. Por isso, este trabalho poderá contribuir no avanço da investiga o relativa a este normativo, bem como num estudo comparativo entre este e o já existente anteriormente em Espanha (PGCP).

Keywords: Ativos fixos tangíveis, SNC-AP, PGCP.

The Sixth Merger Wave and Wealth Effects of M&A Announcements: An Analysis of Large European Bidding Companies

Xavier Auguets-Prats**sobreroca**

IQS School of Management, Universitat Ramon Llull

Monica Martinez-Blasco

IQS School of Management, Universitat Ramon Llull

Josep García-Blandón

IQS School of Management, Universitat Ramon Llull

Abstract

Purpose: This study aims to investigate short-term market reaction, including stock returns, volatility, and trading volumes of bidder firms, around the announcement dates of relevant merger and acquisition (M&A) transactions in the Eurozone during the sixth takeover wave. We emphasise the observed change in the behaviour in the reaction of investors while acquiring firms in the transactions before the global financial crisis.

Design: We use the classical Brown and Warner (1985) event studies method, and Corrado's (1989) non-parametric test of ranks to detect abnormal behaviour during the days being examined. The results allow us to make inferences about the relevance of the information released during the transaction announcement period. We add to the classical study of returns the use of a more powerful framework that investigates not only the abnormal returns but also their volatility and the abnormal changes in trading volumes around the announcement dates.

Findings: Our results indicate that M&A announcements convey relevant information to investors. Furthermore, we show that investors seem to adjust their investment portfolio to this new information. For the constituents of the Eurostoxx 50, there is no change in returns, while the short-term reaction is positive and highly significant in terms of volatility of returns and trading volume. Our framework, which includes not only returns but also volatility and volume, is particularly useful when M&A news are not probably interpreted equally by all the investors, and therefore we cannot observe a direct response directly in the returns.

Research limitations: The preference in the European takeover market for friendly agreements paid in cash prevents us from analysing the effect of hostile takeovers or offers in equity. In addition, our sample comprises companies bidding for other companies within the same industry, thereby preventing us from analysing M&A announcements for diversification strategies.

Originality: To our best knowledge, this is the first study to analyse the market reaction to big M&A announcements by European companies during the sixth wave. We also contribute to the existing literature by being the first study to examine the European M&A market using three indicators of market reaction.

Keywords: Mergers and acquisitions, transaction announcement date, event study, firm size, Eurozone, Eurostoxx 50.

La Trajectòria del Model de Costos ABC: Un Camí de Llums i Ombres

Àngels Fitó

Universitat Oberta de Catalunya

Natàlia Cugueró

IESE Business School

Joan Llobet

Universitat Oberta de Catalunya

Abstract

Objecte: Estudi de la trajectòria del model ABC.

Disseny/metodologia: Revisió de la literatura.

Aportacions i resultats: Aquest article fa una anàlisi de la història del model 'ABC i el procés de difusió a través de les publicacions especialitzades.

Limitacions: El treball analitza la trajectòria del model ABC i el seu procés de difusió, a partir dels articles publicats en premsa especialitzada. L'estudi bibliomètric concret s'ha realitzat en base a un única revista (Management Accounting Research).

Implicacions pràctiques: Abans de decidir implementar qualsevol nova eina de gestió estratègica, s'ha d'analitzar quina és la seva contribució estratègica o operativa en l'organització. L'adopció de noves eines a causa de processos mimètics o de moda poden derivar en inversions costoses que no produiran els efectes desitjats.

Valor afegit: Anàlisi de la trajectòria del model ABC des de la seva aparició fins al moment actual en que la presència del mateix és pràcticament inexistent tant en la premsa especialitzada com en la pràctica empresarial.

Keywords: Activity-based costing, procés d'implementació, procés de difusió, eines de gestió de costos.

Taller de comunicacions II

Presidenta i coordinadora: Núria Arimany (APC/UVic)

Materiality in Sustainability Reporting: Multiple Standards and Looking for Common Principles and Measurement: The Case of the Seven Biggest Groups in Spain

Jordi Morros Ribera

Faculty of Economics and Business. Business Department.
University of Barcelona

Abstract

Purpose: The purpose of this paper is to synthesize what is the emerging field of materiality in sustainability reporting.

Design/methodology/approach: The approach is to outline a presentation of approaches and significant practices about materiality in sustainability reporting.

Findings: The need for quality researchers to address a number of pressing challenges posed by the rapid development of materiality in sustainability reporting practices.

Research limitations/implications: The paper provide insights into issues and aspects that need further development and need robust evidence to help inform improvements in policy and practice.

Practical implications: Highlight how companies may benefit from sustainability reporting in response to stakeholders' calls for enhanced disclosure of environmental, social, governance and other non-financial information.

Social implications: The main social implication is to promote the wider public interest of improving the relevance of information for decision-making, for all stakeholders, and allow greater efficiency in the allocation of financial and other resources and in adding public value.

Originality/value: This paper offers a general view on a subject that is a challenge for entities oriented to the implementation of sustainability in their values and also in their reporting.

Keywords: Materiality, sustainability reporting.

Identificació dels Factors Clau d'Èxit en el Sector Hoteler

Antonio Álvarez

Universitat Rovira i Virgili

Fernando Campa-Planas

Universitat Rovira i Virgili

Abstract

Objecte: L'objecte d'aquest treball és identificar quins són els factors clau d'èxit en el sector hotelier. Aquest objectiu està motivat per la importància del turisme en la economia espanyola si tenim en compte que el turisme representa l'11,1% del PIB i el 13% d'aportació a l'ocupació total amb 2,49 milions de llocs de treball segons dades de l'INE de l'any 2015.

Disseny/metodologia: S'ha fet una revisió de la literatura i la recerca ens ha permès trobar referències relacionades amb el sector hotelier i diferents factors que tenen incidència en el mateix. Els coneixements aportats per la comunitat científica mitjançant els articles i textos consultats queden reflectits en aquest document i permeten determinar la existència dels esmentats factors clau d'èxit.

Aportacions i resultats: Tenint en compte la importància del sector hotelier en la economia espanyola, el present estudi dona resposta a quins són els factors clau en els diferents establiment hotelers. Tanmateix, la concreció d'aquests factors, proporciona i ens mostra quins aspectes financers, quins sistemes de gestió i quins

aspectes més globals com l'antiguitat o la localització, fan que les empreses puguin tenir èxit en el sector hotelier.

Valor afegit: En base a la literatura revisada s'ha fet una relació de factors clau d'èxit en el sector hotelier, el que fa palès, també, que hi ha una falta d'estudis similars en aquest tema.

Keywords: Sector hotelier, factors clau, rendibilitat, revisió literatura, USALI.

Online Disclosure of Intellectual Capital: An Analysis of the Iberian Banks

Maria de Lurdes Ribeiro da Silva

Higher Management School, Polytechnic Institute of Cávado and Ave,
Campus do IPCA

Maria de Rosário Cabrita

UNIDEMI, Department of Mechanical and Industrial Engineering,
Faculty of Science and Technology, FCT, Universidade Nova de Lisboa

Ana Maria Gomes Rodrigues

Faculty of Economy, Universidade de Coimbra

María del Pilar Muñoz Dueñas

Faculty of Economic Sciences and Business, Universidad de Vigo

Abstract

Purpose: Study the practices of online disclosure of intellectual capital of the eighty-six banks operating in Portugal and Spain in 2016. More specifically we sought to analyse the extent of the disclosure of information about intellectual capital, and of each of its' components, through the institutional webpages of the banks operating in these two countries.

Design/methodology/approach: Based upon an empirical-positivistic methodology, and resorting to the content analysis of the webpages through the application of an innovative index of disclosure based on the European models Intellectus and InCas, built specifically to analyze the disclosure of intellectual capital in the banking sector, we studied the disclosure of intellectual

capital, this sector being knowledge intensive and focus of attention of various stake-holders.

Findings: The empirical results revealed that the banks in Portugal and Spain have disclosed an average value of 0.2355 of information on intellectual capital through their webpages in 2016. Relational capital was the component these organizations most disclosed with an average of 0.4529, followed by the disclosure of structural capital, and lastly, human capital. These results reveal that banks adopt a disclosure of intellectual capital strategy based upon the demand for information by the main users of that source of information.

Originality/value: The use of a particular index of disclosure of information about intellectual capital applied to the singularity of the banking sector which is the subject of great public interest, and which is a sensitive sector in any countries' economy, as well as a study that covers two peripheral countries in Southern Europe, reveal to be the factors that we consider that most contribute to the literature on voluntary disclosure of intellectual capital in general and the disclosure of this sector in particular.

Keywords: Disclosure, intellectual capital, banks, Portugal, Spain.

Análisis Comparativo de Centrales de Compras Cooperativas: Problemas y Soluciones

Carmen Boccatonda

Universidad Nacional del Sur

Lucía-Clara Banchieri

Universidad Nacional del Sur

Fernando Campa-Planas

Universitat Rovira i Virgili

Abstract

Objeto: El objetivo del estudio consiste en identificar los problemas a los que se han enfrentado las centrales de compras cooperativas en las diferentes etapas de su ciclo de vida.

Diseño/metodología: La metodología utilizada es el estudio de casos. El muestreo son dos casos específicos que son escogidos por ser reveladores y ejemplos extremos. Por un lado la CCFACC, una incipiente central de compras cooperativa argentina, y, por el otro, la Coop Italia, un modelo con amplia trayectoria en el mercado, con resultados comprobados y con proyecciones de mayor crecimiento. Además, resulta interesante que cada uno de los casos se ubica en contextos y continentes diferentes.

Aportaciones y resultados: La identificación de los problemas de las centrales de compras cooperativas diferenciados por etapa del ciclo de vida, así como las formas de solucionarlos, en caso de

encontrarlas, aportan a mejorar el desempeño del movimiento cooperativo.

Implicaciones prácticas: Se identifican claramente los problemas que sufren las centrales de compras cooperativas con el fin de poder conocerlos y tomar acciones para evitarlos en el caso de una nueva experiencia.

Valor añadido: El presente trabajo ha aportado a la bibliografía el estudio de dos casos de centrales de compras cooperativas situadas en contextos diferentes y en distintas fases del ciclo de vida, distinguiendo los problemas enfrentados y las formas de solucionarlos.

Keywords: Cooperativas de consumo, central de compras, estudio de casos.

The Predictability of Financial, Accounting-based, and Industrial Factors on the Success of Newly Incorporated Spanish Firms

Yehui Tong

University of Lleida, Faculty of Law, Economics and Tourism,
Department of Business Administration and Economic Management
of Natural Resources

Ramon Saladrigues

University of Lleida, Faculty of Law, Economics and Tourism,
Department of Business Administration and Economic Management
of Natural Resources

Abstract

Purpose: The purpose of this paper is to identify the impacts and predictability of financial, accountingbased, and industrial factors (as well as corporate venturing) on survival-based success of newly incorporated firms in Spain.

Design/methodology/approach: Logistic regression is used for comparing the differences of factors in the prediction of future success after different time periods since the studying years (age 1, age 2, and age 3 respectively) in manufacturing and distributive sectors.

Findings: Differences in predictability are observed between manufacturing and distributive sectors: it is obvious in distributive sector (rather than manufacturing sector) that liquidity, bank credit, trade credit, and concentration are positively related to success while entry rate is negatively related to success. In spite of that, some

factors still show strong predictability in both two sectors. Firm size and profitability are the strongest positive factors, which are followed by corporate venturing and the growth of industrial operating revenues with positive and generally negative relationships to success separately. Besides, for some factors and variables frequently showing statistical significance, their impacts in the same age tend to be relatively stable.

Practical implications: The findings of this paper can help to identify the predictability of different factors on the success of newly incorporated firms and catch the differences between manufacturing and distributive sectors.

Originality/value: This paper enriches the empirical study of new firm success in Spain in depression and stagnant environment (because the observed years here are from 2009 to 2014); besides, the findings also contribute to the specific prediction study of manufacturing and distributive sectors.

Keywords: Survival-based success, financial, accounting-based, and industrial factors, predictability.

Human Resource Management Outsourcing in Spanish firms: Evolution over Time and Implication for Devolution

Debora Gottaderllo

Department of Business Management, Universitat Rovira i Virgili

Mireia Valverde

Department of Business Management, Universitat Rovira i Virgili

Jordi Trullen

ESADE Business School, Universitat Ramon Llull

Abstract

Purpose: The paper aim to explore the evolution in the use of HRO in Spanish firms, and determine the differences in the degree of implementation of HRO since 1999 until 2014, and also analyze the relationship between HR outsourcing and devolution of HR responsibilities to line managers in Spanish organizations.

Design/methodology/approach: This paper combines quantitative and qualitative methods. Namely the article is based on international Cranet HRM survey data collected from private and public organizations and also interviews with HR external providers.

Findings: The analysis of developments, based on the Cranet surveys and interviews with HR external providers shows that during the past few years there has been an increasing use of HRO in parallel with the tendency to devolve more HR responsibility to line managers.

Research limitations/implications: The main limitation of this research is the limitation of data about reasons for devolution that the CRANET questionnaire provides. However, the interviews carried out enrich the survey data with qualitative results.

Practical implications: The findings can be used to guide management teams in outsourcing and devolution decisions to maximize benefits to their organizations.

Originality/value: This paper is about the evolution of HRO in Spain as a European Union country where published research on HRO and also its implications is relatively limited. The originality of this paper is mainly the involvement of line manager in the outsourcing process which have been poorly analyzed until now.

Keywords: Outsourcing, human resources, devolution, administrative activities, supply chain management.

Integración Vertical y Cadena Agroalimentaria. Prácticas Comerciales en la Cadena Alimentaria

Mireia Sopena

Universitat de Lleida

Abstract

Objeto: La cadena agroalimentaria está formada por múltiples agentes (agricultores, industria agroalimentaria transformadora, intermediarios, distribuidores..) hasta llegar al cliente final. Esta cadena agroalimentaria responde a diferentes posiciones desde la perspectiva de los diferentes actores implicados. El fenómeno de la asimetría en las relaciones comerciales de las partes que conforman esta cadena ha provocado la atención de las diferentes autoridades administrativas y legales en toda Europa. El diferente poder de negociación de las partes que conforman esta cadena agroalimentaria puede provocar la existencia de unas prácticas comerciales no deseadas. En el sector agroalimentario la integración vertical representa una forma de modificación constante de las relaciones comerciales entre los diferentes integrantes de la misma.

Diseño/metodología/enfoque: El trabajo se realizará a partir de la literatura existente y los trabajos referidos al análisis realizado sobre las prácticas comerciales en la cadena alimentaria a nivel de los países de la UE. La descripción de la situación de la cadena agroalimentaria y la irrupción de las empresas dirigidas a la distribución, llegando a conseguir una cuota de mercado del 47% en el caso del estado español, así como el fenómeno de la integración vertical en el sector agroalimentario nos aportarán una visión de la situación actual en el

sector agroalimentario en general que nos permitirá fijar una base para futuros estudios.

Keywords: Integración vertical, sector agroalimentario español, rendibilidad económica, cadena de valor.

Taller de comunicacions III

Presidenta i coordinadora: Núria Arimany (APC/UVic) i

Fina Alemany (APC)

Responsabilitat Social com a Sistema de Gestió

Núria Arimany-Serrat

Universitat de Vic

Anna Sabata-Aliberch

Universitat de Vic

Abstract

Objecte: L'estudi pretén posar en evidència què suposa, per a les empreses, disposar de la certificació IQNet SR10, certificació d'un sistema de gestió de la Responsabilitat Social. En l'ampli mapa de certificacions existents s'identifica el valor afegit de disposar de l'estàndard IQNet SR10 mitjançant la visualització concreta de l'abans i el després de la certificació per una empresa concreta.

Disseny/metodologia: La metodologia utilitzada és una metodologia exploratòria dels ítems de la certificació d'un sistema de gestió de la Responsabilitat Social (IQNet SR10) per tal d'elaborar un qüestionari qualitatiu, que aplicat a l'empresa objecte d'estudi, permet identificar el valor afegit que suposa per les empreses tenir aquest tipus de certificació.

Aportacions i resultats: L'estudi especifica què reporta tenir una certificació en un sistema de gestió de la RS, quina manera de fer empresarial identifica i quins esforços suposa mantenir la certificació, i també posa en evidència una forma de gestionar les empreses que aposta per la seva supervivència, ja que els sistemes de gestió han d'aportar valor afegit econòmic, social i mediambiental per tenir futur en un món internacionalitzat que precisa d'acreditacions que ho demostrin.

Limitacions: La limitació principal d'aquest treball és que només hem pogut conèixer els resultats d'una empresa, doncs hi ha poques empreses que tinguin aquesta certificació actualment. Seguint en aquesta línia d'investigació, en un futur esperem aconseguir informació d'altres empreses respecte la certificació IQNet SR10.

Implicacions pràctiques: Evidenciar la necessitat de les certificacions en l'àmbit de la Responsabilitat Social en el món empresarial actual, per estar en sintonia amb la dinàmica normal de l'activitat econòmica en diferents sectors d'activitat i per empreses de diferent mida per gaudir d'un valor afegit que dona més competitivitat a les empreses.

Implicacions socials: Identificar un nou sistema de gestió empresarial, en sintonia amb la necessària Responsabilitat Social de les empreses dels nostres dies, que cal integrar en els models de negoci per facilitar la dinàmica empresarial actual a nivell internacional, amb les oportunes certificacions que acrediten un bon comportament econòmic, social i mediambiental de les empreses.

Valor afegit: Identificar un sistema de gestió empresarial que posa ordre i millora les actuacions de l'empresa en l'àmbit de la Responsabilitat Social Corporativa, de manera constant, mitjançant una certificació objecte d'auditoria que facilita la competitivitat de l'empresa amb aquest estàndard internacional. Visibilitza la necessitat d'un sistema de gestió que cal integrar en els models de negoci.

Keywords: Certificacions, AENOR, IQNet SR10, ISO26000, responsabilitat social, Sorigué, sistema de gestió de la responsabilitat social.

Sustainability Values for Business: A Perspective of Value Alignment in a Supplier-Client Relationship for Case Aqualogy

Carlos Humberto Hurtado

Universitat de Vic

Núria Arimany-Serrat

Universitat de Vic

Xavier Ferràs

Universitat de Vic

Dulcinea Meijide

AGBAR

Abstract

Purpose: The study's goal is focused on determining a common set of sustainability-related issues and drivers relevant for business-makers, in order to be used as a framework in inter-organizational communications and thereby to reduce value perception dissonances on supplier–client business relationships.

Design/methodology/approach: The study was methodologically based on a documentary review and different work sessions (interviews, workshop, and discussion) with a focus group composed of decision-makers in the water industry sector, of both the supplier and the client company.

Findings: The study makes as main contributions a differentiation within the scope of 'sustainability practices of global interest' and 'sustainability practices into business scope' from the business-

makers' value perception, providing a set of SVD, allowing reduction of value dissonances in business relationships, shedding light on solutions' value creation capacity and at the same time enhancing inter-organizational communications.

Research limitations/implications: The final set of sustainability-related issues (and drivers) presented aren't exhaustive and are delimited by the particular scenario generated around Aqualogy's business scope; therefore, it cannot be considered as a standard application mode.

Practical implications: This study sheds light on the importance of aligning business expectations around sustainability, and create a value framework that can be useful for fully embedding sustainability into the portfolio, business models, marketing strategies, technologies, and manufacturing processes. This framework can also be useful for analyzing value dissonances on supplier–client relationships, identifying value gaps into business models.

Originality/value: The empirical study provides detailed insight into how the key decision-makers understand and perceive the sustainability value concept in the mainstream business. The alignment of their value perception shows to companies which sustainability values are expected in business, and how business strategy must use them as value creation drivers.

Keywords: Sustainability value, value creation, business value alignment.

Proposal to Implement the Balanced Scorecard in a Nonprofit Organization

Patrícia Rodrigues Quesado

Escola Superior de Gestao do Instituto Politécnico do Cávado e do Ave

Joao Carlos Fernandes Branco

Escola Superior de Gestao do Instituto Politécnico do Cávado e do Ave

Fernando Jorge Rodrigues

Escola Superior de Gestao do Instituto Politécnico do Cávado e do Ave

Abstract

Purpose: In this paper we aim to develop a Balanced Scorecard (BSC) model for a nonprofit organization whose activity focuses on the teaching of chess.

Design/methodology/approach: In order to answer the research question, we have carried out a qualitative research based on the case study. Our study is characterized by a descriptive analysis.

Findings: The results allow us to conclude that the BSC is a tool that will allow to define the strategy in a clearer and objective way, allowing a greater awareness of the importance of an internal organization that allows to reach the defined objectives through a set of initiatives.

Originality/value: The study presents a contribution to the current state of knowledge, since we seek to provide the organization with a management tool that allows to measure its performance and the

value it adds to society and to outline a consistent and sustainable long-term strategy. In addition, a theoretical basis is provided for subsequent research, evidencing the breadth of research on the topic studied.

Keywords: Balanced scorecard. management accounting. management control. nonprofit organizations.

Ampliación de la Metodología Actual para el Estudio de la Tensión de Tesorería a Corto de un Sector

Elena Rondós Casas

Departamento de Empresa, Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Universidad de Girona

Salvador Linares Mustarós

Departamento de Empresa, Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Universidad de Girona

Maria Àngels Farreras Noguera

Departamento de Empresa, Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Universidad de Girona

Abstract

Objetivo: El objetivo del trabajo consiste en definir y aplicar una nueva metodología para el cálculo de las ratios financieras a corto plazo que nos aproxime con mayor fiabilidad a la solvencia de un sector.

Diseño/metodología: Se parte del análisis sectorial clásico y se propone la confección de unas ratios que limiten la devolución de la deuda a nivel individual y no impliquen la compensación de saldos agregados, como sucede con las fórmulas de cálculo actual.

Aportaciones y resultados: La nueva metodología nos aproxima con mayor fiabilidad a la solvencia de un sector al poder estimar con mayor exactitud su capacidad global de devolución de deuda a corto plazo.

Limitaciones: Las limitaciones de las ratios sectoriales propuestas son las mismas que las limitaciones de las ratios habituales individuales. Así, a título de ejemplo, las ratios no corrigen la suposición que la única fuente de recursos para cubrir las obligaciones corrientes está constituida por los activos disponibles y los realizables. Quiere ello decir que no se proponen nuevas herramientas para incluir los futuros ingresos por ventas de las empresas.

Implicaciones prácticas: Poder estudiar la solvencia de los diferentes sectores que componen la economía con criterios de mayor uniformidad.

Implicaciones sociales: La información proporcionada por las nuevas ratios obtenidas en el trabajo es una información relevante en caso de querer determinar el grado de dependencia de las empresas de un sector respecto de las entidades financieras, o en caso de querer determinar el grado de dependencia de las ayudas en un sector subvencionado.

Originalidad/Valor añadido: La propuesta de nuevas herramientas que superen las limitaciones actuales.

Keywords: Ratio financiera, sector económico, datos agregados, estados financieros.

Empresas de Economía Social en Época de Crisis: Emprendimiento y Supervivencia. El Caso de Barcelona

Núria Masferrer Llabinés

Escola Superior de Ciències Socials i de l'Empresa de Tecnocampus,
Universitat Pompeu Fabra

Patricia Crespo

Escola Superior de Ciències Socials i de l'Empresa de Tecnocampus,
Universitat Pompeu Fabra

Marian Buil i Fabregá

Escola Superior de Ciències Socials i de l'Empresa de Tecnocampus,
Universitat Pompeu Fabra

Abstract

Objeto: El trabajo que se presenta en este artículo es un estudio sobre las estrategias llevadas a cabo por las empresas de economía social en épocas de crisis. Este artículo analiza las características financieras de las empresas Cooperativas creadas en Barcelona durante el período de crisis 2008-2013. El estudio pretende contrastar las características financieras de las empresas cooperativas analizadas con las medidas llevadas a cabo para mantener su rentabilidad en épocas de crisis.

Diseño/metodología: Análisis estadístico-descriptivo de las medias y variaciones de los principales indicadores financieros que se relacionan con las medidas tomadas por las empresas de economía social en época de crisis. Los datos utilizados han sido facilitados por la Generalitat de Catalunya – Departament

d'Empresa i Ocupació – Direcció General d'Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom para el període de referencia 2008-2013.

Aportaciones y resultados: Las empresas cooperativas creadas en Barcelona en el período de crisis 2008-2013 presentan los siguientes rasgos: al endeudamiento se mantiene estable con una mejora significativa en la calidad, aumenta la deuda a largo plazo en relación a la deuda a corto plazo. Respecto a los plazos de cobro y pago siguen una tendencia ascendente pero se confirma una reducción de los mismos en el último año de la muestra. En el último año de la muestra, 2013, hay un cambio de tendencia en la evolución de la mayoría de los indicadores económico-financieros analizados. Este cambio coincide con una situación de mejora en la coyuntura del mercado de capitales y del entorno económico en general.

Originalidad y valor añadido: Determinar las características económico financieras de las empresas cooperativas creadas en el período de crisis 2008-2013 con el objetivo de servir de guía a los emprendedores sociales del futuro.

Keywords: Emprendimiento, cooperativas, economía social, crisis, Barcelona, endeudamiento liquidez, rentabilidad, período de cobro, período de pago.

European Macroeconomic Imbalances at a Sectorial Level: Evidence from German and Spanish Food Industry

Pedro Aznar

ESADE Business School

Abstract

Purpose: This research has analyzed the structural differences observed comparing medium size Spanish and German firms in the food industry, specifically biscuit production. A second objective has been to analyze if the different macroeconomic conditions in Spain and Germany have affected the performance of firms.

Design/methodology/approach: Using financial information from AMADEUS data base, a sample of firms (135 observations) in the food industry from Spain and Germany have been analyzed, considering the changes observed in the periods 2007-2009, 2010-2012 and 2013-2015. Productivity, real investment, cost per employee, profitability and interests paid by the firms are among the variables considered. The different hypotheses proposed have been tested using non-parametric tes, mainly, Mann-Whitney test and Rho Spearman coefficient.

Findings: Medium size German firms are bigger, using number of employees, than Spanish firms and show a higher profitability (using ROE) whatever the period consider. The evidence suggests that after a certain threshold size the correlation between size and productivity is negative. An interesting result is the negative correlation between interest rate and labour productivity; financial conditions can have a clear effect on firm's performance. At this sector

level there is no evidence of the process of internal devaluation, probably because the growth observed either by increase in real investment or sales have been accompanied by the need to hire skilled labour.

Research limitations/implications: The main limitation is that this research has only focused on particular economic activity, biscuit producers, to include others firms in the food industry must be considered in future research.

Practical implications: Size is a strategic decision that managers must face, to understand how labour productivity and financial performance is affected by size will help to take the optimum decision. The performance of the firm is also partially affected by the interest rate that the firm faces, the negative correlation found between interest rate and labour productivity is important in informing right decisions about increasing firm's debt level.

Social Implications: Europe is rethinking industrial policy in the aftermath of the financial crisis (2008-2009) and in a global context with an increasing number of industrial activities locating in low labour costs destinations. Understanding the structural differences that industries across the European countries show is a key factor in deciding an efficient industrial policy.

Originality/value: The last decade has accentuated the macroeconomic differences, in terms of long term interest rates or levels of unemployment between the core of Europe, Germany, and the periphery, including countries like Spain. This research is one the first ones in analyzing how these differences are affecting financial performance and structural differences in a particular industry, that is one of the most important exporters of the European Union.

Keywords: Food industry, labour productivity, firm's size, financial conditions.

Taller de comunicacions IV

Presidenta i coordinadora: Àngels Fitó (UOC)

Utilidad de los Modelos Z Scoring en la Detección Anticipada de Problemas Financieros en Empresas Españolas en Concurso de Acreedores

Joan Llobet

Universitat Oberta de Catalunya

Dolors Plana

Universitat Oberta de Catalunya

Abstract

Objetivo: Determinar la capacidad predictiva en situaciones de concurso de acreedores en el contexto español de dos modelos Z scoring.

Diseño/metodología: La investigación tiene el objetivo de responder cuatro preguntas: (1) ¿Es el modelo de Altman, en su versión más reciente, mejor predictor de posibles problemas financieros, que la versión desarrollada por Amat et al., (2) ¿Es el momento del ciclo económico (período precrisis, crisis y postcrisis), en los modelos Altman y Amat et al. condicionante del retraso temporal?, (3) ¿Es el sector empresarial un condicionante del retraso temporal en los dos modelos?, y (4) ¿El retraso está condicionado, en ambos modelos, por el tamaño de la empresa?. Para ello, y a partir de los datos obtenidos de la base de datos SABI para el período 2005 a 2015, se realiza un análisis descriptivo y bivariante con la finalidad de dar respuesta a las preguntas planteadas.

Aportaciones/resultados: Mediante la aplicación de técnicas estadísticas, se pone de manifiesto que en las empresas españolas el

modelo Amat et al. es más eficaz en la detección anticipada de problemas financieros que el modelo Altman.

Limitaciones: La investigación se ha centrado en compañías que han instado el concurso de acreedores y que sigue vigente a febrero de 2017. Por tanto, las conclusiones podrían diferir en el caso de ampliar la muestra.

Implicaciones prácticas: Dado que la insolvencia es un problema que atañe a diferentes actores sociales como accionistas, proveedores, entidades financieras o trabajadores, es importante conocer la capacidad predictiva de los diferentes modelos de scoring para tomar decisiones adecuadas en relación a las empresas.

Implicaciones sociales: Es importante conocer la capacidad predictiva de los diferentes modelos scoring para generar confianza de terceros en relación a las empresas. Así como mejorar la transparencia de las sociedades a terceros.

Valor añadido: Hay poca literatura en relación a la detección anticipada de quiebras y poca en relación al concurso de acreedores. La originalidad de la investigación es centrarse en el estudio de las empresas españolas en concurso de acreedores.

Keywords: Concurso de acreedores, modelos scoring, predicción, problemas financieros.

La Transparència Financera de les Universitats Privades Catalanes: Un Estudi Preliminar

Oriol R. Fusalba

Universitat Politècnica de Catalunya

Anivid Pedrós

Universitat Politècnica de Catalunya

Xavier Perramon

Universitat Politècnica de Catalunya

Pep Simo

Universitat Politècnica de Catalunya

Abstract

Objecte: Fer una anàlisi preliminar econòmico-financera de les universitats privades amb la informació pública disponible. Així mateix analitzar la transparència d'aquestes i la informació que hi ha disponible d'accessibilitat directa.

Disseny/metodologia: S'han analitzat i extret les dades de diferents pàgines web de les universitats i administracions públiques per poder fer l'anàlisi objecte de l'estudi.

Aportacions i resultats: S'ha realitzat una anàlisi preliminar d'una universitat privada i s'exposen les mancances existents en la transparència a la majoria d'universitats privades. Així mateix, com a estudi preliminar, s'exposen a les conclusions les principals línies futures d'estudi.

Valor afegit: És el primer cop que es realitza un estudi preliminar d'aquestes característiques orientat a analitzar les universitats privades a Catalunya.

Keywords: Universitat privada, transparència, anàlisi financera, responsabilitat social.

Corporate Governance in FinTech Companies in The United Kingdom: An Exploratory Analysis for e-Disclosure

Teresa Herrador

Associate Professor, Faculty of Economy, UNED

Montserrat Hernández

Associate Professor, Faculty of Economy, UNED

Abstract

FinTech companies are not generally large listed companies. Thus, society has not demanded a more extended disclosure yet. Currently, the disclosure is provided by these companies mainly on the website. The emerging economic role of the FinTech business is being linked to its social role. Therefore, nowadays, a more quantity of information on the governance in FinTech companies is arising more and more in stakeholders and in society. The special features of the FinTech business and the increasingly important economic role of these companies justify the need of this study.

Thereby, the objective of this study is to carry out an empirical analysis of FinTech companies in order to fill the existing gap related to the knowledge about e-disclosure provided for FinTech businesses. Regarding this goal, this study has been focused on a prospection of e-disclosure on the FinTech corporate governance and their big investors in the context of voluntary information. Thus, the empirical analysis focused on two objectives of second order. The first one lead to the measurement of the information on corporate governance disclose in four dimension related to it

(general dimension, economic dimension, social dimension and ethical dimension). The second one lead to the establishment of different levels of e-disclosure structured in a ranking.

The sample consists in 40 the top FinTech companies from London and their investors.

Empirical findings notice that the total volume disclosed by FinTech and their investors companies is not large. Also these results show that only the information disclosure on corporate governance in the general dimension (related to company data and accessibility to the website) reach an important level of e-disclosure. Another information such as the disclosure about economic, social and ethical dimensions is not high enough, taking values in the low or null level in a ranking stablished in five categories.

This paper can contribute to add aware on the importance of the disclosure related to corporate governance in FinTech businesses.

Keywords: e-Disclosure, corporate governance, FinTech, accountability.

Determinants for Provision Recognition: A Comparison between Portugal and Brazil

Claudia Maria Ferreira Pereira

Center for Studies in Business and Legal Sciences, School of Accounting and Administration of Porto, Polytechnic Institute of Porto, Professor Associate and Financial Consultant

Helena María Santos de Oliveira

Center for Studies in Business and Legal Sciences, Center for the Study of Population, Economics and Society, School of Accounting and Administration of Porto, Polytechnic Institute of Porto, Professor Associate and Financial Consultant

Benjamim Manuel Ferreira de Sousa

School of Accounting and Administration of Porto, Polytechnic Institute of Porto, Professor Associate and Financial Consultant

Abstract

We investigate if firms in Brazil tend to exhibit a greater preference for conservatism in financial reporting than firms in Portugal. For that purpose, we analyze the level of Provision reported in the Financial Position for firms publicly traded in these two Countries for the period from 2010 to 2012.

Our results suggest that firms from Brazil tend to have higher level of Provisions scaled by Total Assets than the Portuguese firms, therefore the accounting system of Brazil is supposed to be more conservative. In spite of the Portuguese culture being a relevant determinant of external environment in Brazil, the geographical proximity and economic relevance with US may explain this result.

In addition to those external factors of accounting practice, we also investigate the influence of firm's internal environment. We found evidence that while for Portuguese firms the Provisions are determined by firm's size and profitability for Brazilian firms it is the level of debt that affects the Provisions recognition.

Keywords: Conservatism, provisions, internal and external factors, IAS 37.

La Planificació i l'Ús d'Indicadors de Gestió en el Sector Hoteler a Catalunya

Nicole Kalemba

Universitat Rovira i Virgili

Fernando Campa-Planas

Universitat Rovira i Virgili

Abstract

La indústria hotelera és un sector fonamental en l'Economia. A causa del procés de la globalització i internacionalització s'ha anat augmentant la competència entre les empreses, fent imprescindible l'ús d'indicadors clau de gestió que millorin el procés de presa de decisions.

L'objectiu principal és conèixer el grau d'aplicació i l'ús d'indicadors de gestió als hotels de Catalunya i analitzar les possibles tipologies i les variacions d'ús entre els diferents tipus d'establiments. La rellevància d'estudiar els indicadors clau de gestió *Key Performance Indicators* (KPI) en el sector hoteler esdevé essencial degut a la creixent competitivitat en aquest àmbit.

L'objectiu és veure quins són els indicadors utilitzats tenint en compte la seva classificació quin és l'horitzó de planificació duta a terme, així com també obtenir una visió general dels diferents objectius i missió de les organitzacions del sector hoteler.

Keywords: KPI, sector hoteler, Catalunya, planificació, indicadors de gestió.

Autors

Agulló, Silvia	<u>28</u>
Aibar Guzmán, Beatriz	<u>35</u>
Alonso, Lluís M.	<u>23</u>
Altayó, Jordi	<u>23</u>
Álvarez, Antonio	<u>47</u>
Amat, Joan Maria	<u>24</u>
Argilés, Cèlia	<u>28</u>
Arimany-Serrat, Núria	<u>33</u> , <u>61</u> , <u>63</u>
Auguets-Prats Sobrero, Xavier	<u>39</u>
Aznar, Pedro	<u>71</u>
Bailach, Maria Eugènia	<u>23</u>
Banchieri, Lucía-Clara	<u>51</u>
Bastida, Ramon	<u>23</u>
Berrocal, Juan Carlos	<u>24</u>
Boccatonda, Carmen	<u>51</u>
Boned, Josep Lluís	<u>27</u>
Bonmatí, Julio	<u>24</u>
Bové, Alicia	<u>28</u>
Buil i Fabregá, Marian	<u>69</u>

Cabrita, Maria de Rosário	49
Campa-Planas, Fernando	24 , 47 , 51 , 83
Catarino Rua, Susana	37
Creixans-Tenas, Judit	33
Crespo, Patrícia	69
Cruz, Pilar	27
Cugueró, Natàlia	27 , 41
de Roselló, Marga	28
Diez-Rábago, Marta	24
Elias, Eduard	19
Farreras Noguera, Maria Àngels	67
Fernandes Branco, Joao Carlos	65
Fernandez, Brian	31
Ferràs, Xavier	63
Ferreira de Souda, Benjamim Manuel	81
Ferreira Pereira, Claudia Maria	81
Fitó, Àngels	41
Friedag, Herwig R.	23 , 28
Fusalba, Oriol R.	77
García-Blandón, Josep	39
Garcia, Josep Maria	20
Gomes Rodrigues, Ana Maria	49

Gottaderllo, Debora	<u>55</u>
Gracia, Francisco	<u>19</u>
Graupera, Andreu	<u>27</u>
Guerra, Luis	<u>28</u>
Hernández, Montserrat	<u>79</u>
Herrador, Teresa	<u>79</u>
Hurtado, Carlos Humberto	<u>63</u>
Kalemba, Nicole	<u>24, 83</u>
Lima Rodrigues, Lúcia	<u>35</u>
Linares Mustarós, Salvador	<u>67</u>
Llobet, Joan	<u>41, 75</u>
Macià, Anna	<u>28</u>
Maraver, Elias	<u>27</u>
Martinez-Blasco, Monica	<u>39</u>
Masferrer Llabínés, Núria	<u>69</u>
Mejjide, Dulcinea	<u>63</u>
Monllau, Teresa	<u>19</u>
Morrós Ribera, Jordi	<u>45</u>
Muñoz Dueñas, María del Pilar	<u>49</u>
Nolla, Núria	<u>27</u>
Pachamé, Martí	<u>19</u>
Pedrós, Anivid	<u>77</u>

Perramon, Jordi	<u>27</u>
Perramon, Xavier	<u>77</u>
Plana, Dolors	<u>75</u>
Reyes, Fabiola	<u>31</u>
Ribeiro da Silva, Maria de Lurdes	<u>49</u>
Ripoll-Zarraga, Ane-Elixabete	<u>24</u>
Rodrigues Quesado, Patrícia	<u>35, 65</u>
Rodrigues, Fernando Jorge	<u>65</u>
Romero, Carmen	<u>27</u>
Rondós Casas, Elena	<u>67</u>
Rosanas, Josep M	<u>27</u>
Sabata-Aliberch, Anna	<u>61</u>
Sagarra, Montserrat	<u>23</u>
Saladrigues, Ramon	<u>53</u>
Santarén, Paula	<u>23</u>
Santos de Oliveira, Helena María	<u>81</u>
Sencianes, Jerónimo	<u>19</u>
Simo, Pep	<u>77</u>
Sopena, Mireia	<u>57</u>
Subirats, Xavier	<u>19, 27</u>
Tong, Yehui	<u>53</u>
Torras, Josep	<u>20</u>

Trullen, Jordi	<u>55</u>
Valverde, Mireia	<u>55</u>
Zanotti, Claudio	<u>31</u>

ISBN: 978-84-944673-9-4

www.omniascience.com

OmniaScience

ISBN 978-84-944673-9-4

9 788494 467394